

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/245/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714201293
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714201293.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a členov JUDr. Gabriely Janákovskej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci navrhovateľa P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, R. T., zastúpeného JUDr. B. D., advokátom, AK so sídlom v F. nad M., Y. mieru XXX/X proti odporkyni F. H., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. T., S. XXX, zastúpenej JUDr. V. M., advokátkou, AK so sídlom C., Q. XX, o vyporiadanie BSM, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18. decembra 2014 č. k. 3C/25/2014-48, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **m e n í** tak, že návrh zamieťa.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni náhradu trov konania v sume 934,30 eur, pozostávajúcu v sume 39,50 eur zo zaplateného súdneho poplatku z odvolania a v sume 894,08 eur z trov právneho zastúpenia, k rukám právnej zástupkyne odporkyne JUDr. V. M., advokátky, do troch dní.

Výrok rozsudku o povinnosti navrhovateľa a odporkyne spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 89,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, **z r u š u j e**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.327,76 eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Navrhovateľa a odporkyňu zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 89,50 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V rozhodnutí konšatoval, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vyporiadania BSM po rozvoze. V návrhu uviedol, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria hnutelné veci, ktoré ku dňu vyporiadania užíva odporkyňa, avšak nežiada o nich rozhodnúť, lebo nemajú žiadnu reálnu hodnotu. V priebehu manželstva uzavrel ako nájomca so spoločnosťou LR E., s.r.o. R. T. zmluvu o nájmu bytu č. XXX, nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. číslo XXX na prízemí, vchod č. X v R. T., ktorý mu bol odovzdaný do užívania od 07.02.1996. Nájomnú zmluvu uzavrel s vlastníkom bytu na dobu určitú, na 35 rokov. Pred uzavretím nájomnej zmluvy zložili spolu s odporkyňou čiastku 90.000,- Sk (2.987,45 eur) ako zálohu na nájomné s tým, že táto suma bude v plnom rozsahu započítaná ako splátka kúpnej ceny za byt v prípade jeho odkúpenia nájomcom. Tvrdil, že medzi vlastníkom bytu a nimi vznikol pri užívaní predmetného bytu obdobný právny vzťah ako medzi bytovým družstvom a nájomníkmi - členmi bytového družstva. Tento byt výlučne užíva odporkyňa aj s nepĺnoletým synom, preto je v jej záujme, ako aj v záujme ich syna, aby bol spoločný nájom bytu zrušený a za jeho ďalšiu nájomníčku určená odporkyňa s tým, že hodnota tohto bytu s príslušným podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu je najmenej 24.000 eur.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že dňa 01.11.1996 uzatvoril navrhovateľ so spoločnosťou LR E., s.r.o. R. T. zmluvu o nájme bytu, predmetom ktorej bolo prenechanie bytu č. XXX, nachádzajúceho sa v R. T. na ulici S., v dome súpisné číslo XXX, nájomcovi, teda navrhovateľovi. Doba trvania nájmu bola dohodnutá na dobu určitú 35 rokov. Predmetný byt prevzal navrhovateľ do užívania spolu s odporkyňou. Dňa 06.02.2005 zložil navrhovateľ spolu s odporkyňou na základe zmluvy o budúcej nájmovej zmluve vlastníčkovi bytu sumu 90.000,- Sk. Vlastníkom bytu je spoločnosť LR E., a.s..

Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3C/24/2014-33 zo dňa 19.06.2014, právoplatného dňa 10.07.2014 súd zistil, že navrhovateľ podal na súd návrh na zrušenie práva spoločného nájmu predmetného bytu, tento návrh bol spomínaným rozsudkom zamietnutý z dôvodu, že spoločný nájom bytu zanikol trvalým opustením spoločnej domácnosti navrhovateľom, čím sa jediným nájomcom bytu stala odporkyňa. Vykonaným dokazovaním mal súd ďalej za preukázané, že rodičia navrhovateľa darovali výlučne navrhovateľovi čiastku 40.000,- Sk a rodičia odporkyne darovali výlučne odporkyňi sumu 50.000,- Sk, ktorú následne účastníci konania použili na zloženie zálohy na nájomné.

Súd citoval ust. § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že suma 90.000,- Sk má povahu preddavku, ktorý by bol použitý na úhradu kúpnej ceny, ak by sa nájomcovia byt rozhodli odkúpiť; v prípade, že by byt nekúpili, preddavok by sa im vrátil. Zložením uvedenej sumy prenajímateľovi vznikla účastníkom pohľadávka voči prenajímateľovi splatná v budúcnosti. Vyslovil právny záver, že táto pohľadávka predstavuje majetkové právo tak, ako to chápe ust. § 194 ods. 4 in fine Občianskeho zákonníka, ktoré patrí do BSM účastníkov. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že uvedená čiastka vo výške 90.000,- Sk bola zložená z výlučných finančných prostriedkov manželov - účastníkov konania, ktoré každý z nich dostal titulom darovania od svojich rodičov, už v okamihu zloženia výlučných finančných prostriedkov má každý z manželov nárok na ich úhradu (§ 150 OZ). Keďže z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3C/24/2014-33 zo dňa 19.06.2014 vyplýva, že už za trvania manželstva sa jediným nájomcom bytu stala odporkyňa, z tohto dôvodu v prípade, ak sa odporkyňa rozhodne byt odkúpiť, bude celá suma 90.000,- Sk započítaná na kúpnu cenu, resp. v prípade neodkúpenia bytu jej táto čiastka bude vrátená. Na základe týchto skutočností potom súd dospel k záveru, že odporkyňa je povinná uhradiť navrhovateľovi sumu 1.327,76 eur, t. j. sumu 40.000,- Sk, ktorú zo svojich výlučných prostriedkov použil navrhovateľ na zloženie preddavku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania z dôvodu, že v konaní boli vyporiadané spoločné majetkové práva oboch účastníkov. O povinnosti účastníkov konania zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva rozhodol podľa § 2 ods. 1 písm. c/ Zák. č. 71/1992 Zb..

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne. Ako odvolací dôvod uviedla ustanovenie § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.. V odvolaní poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ sa v podanom návrhu domáhal vyporiadania BSM a žiadal vyporiadať nehnuteľnosť - byt v R. T. spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu, ktorý je vo vlastníctve LR E., s.r.o.. Pri uvedenom vyporiadaní žiadal použiť analógiu ako pri družstevnom byte, pričom hodnotu bytu označil sumou najmenej 24.000,- Sk. Počas konania sa jednoznačne preukázalo, že predmetnú analógiu nie je možné použiť, nakoľko pri družstevných bytoch sa nevyporiadava nehnuteľnosť ako taká, ale predmetom vyporiadania je členský podiel v družstve, čo predstavuje právo, ktoré môže byť predmetom vlastníctva. V tomto konaní pri bežnom nájmomnom vzťahu takéto právo nájomcom nesvedčí. Na pojednávaní konanom dňa 23.09.2014 navrhovateľ následne tvrdil, že do masy BSM patrí vklad (záloha na nájomné) 90.000,- Sk. Z potvrdenia spoločnosti LR E., s.r.o. vyplynulo, že predmetná čiastka bude v prípade uzatvorenia kúpnej zmluvy na byt v nájme započítaná na kúpnu cenu a v prípade, ak nedôjde k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, ale k ukončeniu nájmomného vzťahu iným spôsobom, bude táto čiastka vrátená nájomcovi. Vyslovila názor, že ide o podmienenú pohľadávku, ktorej vyplatenie, resp. započítanie závisí od toho, či nastane jedna zo spomínaných skutočností. Rozhodujúcim okamihom pre začlenenie peňažného plnenia do BSM je okamih nadobudnutia peňažného plnenia. V súčasnosti nie je možné s istotou tvrdiť, či vôbec a kedy bude toto plnenie odporkyňi vyplatené; okamih nadobudnutia peňažného plnenia počas trvania BSM nenastal. Preto predmetná pohľadávka nepatrí do BSM a v tomto konaní sa nemala vyporiadavať. O tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že súd vo výrokovvej časti rozsudku nepriznal do výlučného vlastníctva odporkyne pohľadávku vo výške 2.987,45 eur voči spoločnosti LR E., s.r.o.. V zmysle § 150 Občianskeho zákonníka má každý z manželov oprávnenie požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil

na spoločný majetok. V tomto prípade však z výlučných prostriedkov odporcu vo výške 40.000,- Sk nenadobudli manželia žiaden spoločný majetok, ktorý by bol predmetom BSM.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť. Mal za nepochybné, že v danom prípade získala odporkyňa ocenené majetkové právo patriace do BSM spočívajúce buď v možnosti odkúpiť prenajatý byt, alebo požadovať vrátenie zaplateného preddavku v prípade skončenia nájmu.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť a vo výroku, ktorým súd rozhodol o povinnosti navrhovateľa a odporkyne spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 89,50 eur, zrušiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p..

V prejednávanej veci odporkyňa uplatnila odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p..

Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), jeho nedostatok spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 132 O.s.p., podľa ktorého hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne hodnotenie dôkazov je teda možné vytknúť prvostupňovému súdu v prípade, ak zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov a poznatkov, ktoré vyšli najavo z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až § 135 O.s.p..

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) je daný v prípade mylnej aplikácie normy na zistený skutkový stav, alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

V prejednávanej veci odvolací súd zistil opodstatnenosť uplatnených odvolacích dôvodov.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Z citovaného ust. § 143 Občianskeho zákonníka vyplýva, že predmetom bezpodielového spoluvlastníctva sú všetky hmotné veci (hnutelne i nehnuteľné), ktoré nadobudol niektorý z manželov

zákonom dovoľeným spôsobom - kúpnu zmluvou, spracovaním, vydržaním a pod. za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom, vecí získaných darovaním, vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

V preskúmvanej veci navrhovateľ v podanom návrhu najskôr žiadal vyporiadať nehnuteľnosť - byt v R. T. spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti LR E., s.r.o. za použitia analógie legis s družstevným bytom tak, že keďže byt zostane odporkyni, táto je povinná mu vyplatiť vyporiadačii podiel. Neskôr počas konania, keď sa preukázalo, že predmetnú analógiu nie je možné použiť, tvrdil, že do masy BSM patrí účastníkmi zaplatená záloha na nájomné spoločnosti LR E., s.r.o. v sume 90.000,- Sk s tým, že žiaden iný majetok do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí.

Ako už bolo uvedené, v zmysle ust. § 143 Občianskeho zákonníka do BSM nepatria veci, ktoré nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva darom.

V danej veci vykonaným dokazovaním pred súdom prvého stupňa bolo výpoveďami účastníkov konania a ich rodičov preukázané, že záloha, ktorú účastníci konania zaplatili spoločnosti LR E., s.r.o., nebola zaplatená ani čiastočne z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov. Bolo totiž preukázané, že celá záloha zložená účastníkmi konania vo výške 90 000,- Sk bola tvorená v čiastke 50.000,- Sk darom, ktorý darovali rodičia odporkyne výlučne odporkyni a v čiastke 40.000,- Sk darom, ktorý darovali rodičia navrhovateľa výlučne navrhovateľovi. Hoci tieto prostriedky účastníci konania získali počas trvania ich manželstva, keďže išlo o výlučné dary vždy len jednému z manželov, predstavujú tak vec, ktorá v zmysle cit. ust. § 143 Občianskeho zákonníka nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Súd prvého stupňa tak nesprávne ustálil, že záloha 90.000,- Sk zaplatená účastníkmi konania predstavuje majetkové právo tak, ako to chápe ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré patrí do BSM manželov. V dôsledku tohto nesprávneho záveru potom súd prvého stupňa aj nesprávne aplikoval ust. § 150 Občianskeho zákonníka, keď aplikoval ust. § 150 Občianskeho zákonníka na majetok, ktorý netvoril bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

Súd prvého stupňa tak zo zisteného skutkového stavu veci vyvodil nesprávne právne závery, preto odvolanie odporkyne bolo dôvodné a ňou uplatnené odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. boli opodstatnené.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietol, keď vykonaným dokazovaním nebol zistený žiaden majetok, ktorý by patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Zároveň odvolací súd zrušii výrok rozsudku prvostupňového súdu o povinnosti účastníkov konania spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Považská Bystrica súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 89,50 eur, keď tento súdny poplatok sa podľa položky 6b Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zák. č. 71/1995 Zb. platí za vyporiadanie BSM, z predmetu konania. V danom prípade zmenou napadnutého rozsudku k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania nedošlo, preto odvolací súd predmetný výrok rozhodnutia prvostupňového súdu zrušii.

O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni priznal plnú náhradu trov konania. Trovy konania spočívajú v zaplatenom súdnom poplatku z odvolania v sume 39,50 eur a v trovách právneho zastúpenia v sume 894,08 eur, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvého stupňa v sume 814,67 eur a trov odvolacieho konania v sume 79,41 eur. Pri hodnote predmetu sporu 1.493,73 eur (hodnota ceny požadovaného podielu) je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 71,37 eur. Odporkyni platí odmena za poskytnuté právne služby za štyri úkony právnej služby a` 71,37 eur: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, zastupovanie na pojednávaní dňa 25.03.2014, 23.09.2014, 27.11.2014, odmena vo výške 1/4 základnej sadzby v sume 17,84 eur za zastupovanie na pojednávaní, ktoré sa

odročilo bez prejednania veci dňa 28.10.2014, odmena vo výške 1/2 základnej sadzby v sume 35,69 eur za zastupovanie na pojednávaní dňa 18.12.2014, na ktorom sa vyhlásilo rozhodnutie, 6x režijný paušál a` 8,04 eur, náhrada za stratu času za každú aj začatú polhodinu v sume 13,40 eur, za účasť na konaní pred súdom dňa 25.03.2014 - 4x 13,40 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 23.09.2014 - 4x 13,40 eur, účasť na konaní pred som dňa 28.10.2014 - 4x 13,40 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 27.11.2014 - 4x 13,40 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 28.12.2014 - 4x 13,40 eur, náhrada preukázaných cestovných výdavkov (Trenčín - Považská Bystrica a späť, spolu 110 km za účasť na konaní pred súdom dňa 25.03.2014 spotreba 7,5km/h x cena PHM 1,424 eur na liter : 100 = 0,1068 eur/km + paušálna náhrada 0,183 = 0,2898 eur/km x 110 km....31,88 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 23.09.2014 spotreba 7,5 km/h x cena PHM 1,480 eur na liter : 100 = 0,111 eur/km + paušálna náhrada 0,183 = 0,294 eur/km x 110 km....32,34 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 28.10.2014 spotreba 7,5 km/h x cena PHM 1,436 eur na liter : 100 = 0,1077 eur/km + paušálna náhrada 0,183 = 0,2907 eur/km x 110 km....31,98 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 27.11.2014 spotreba 7,5 km/h x cena PHM 1,392 eur na liter : 100 = 0,1044 eur/km + paušálna náhrada 0,183 = 0,2874 eur/km x 110 km....31,61 eur, účasť na konaní pred súdom dňa 28.12.2014 spotreba 7,5 km/h x cena PHM 1,392 eur na liter : 100 = 0,1044 eur/km + paušálna náhrada 0,183 = 0,2874 eur/km x 110 km....31,61 eur, spolu trovy právneho zastúpenia celkom 814,67 eur a trovy odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby: odvolanie, v sume 71,37 eur + režijný paušál 8,04 eur spolu v sume 79,41 eur, v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1, 4, § 16 ods. 3, § 17 ods. 1 a § 16 ods. 4 Vyhl. č. 655/2004 Z. z..

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.